

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

**Οι Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών
στην υπηρεσία της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης
και της τοπικής ανάπτυξης**

Δήμερο διεθνές συνέδριο με θέμα «Αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και την Τοπική Ανάπτυξη» διοργάνωσε η ΚΕΔΚΕ σε συνεργασία με την ΤΕΔΚ Ν. Ηρακλείου, το Δήμο Ηρακλείου και την επιστημονική στήριξη του Εργαστηρίου Βιομηχανικής και Ενεργειακής Οικονομίας του ΕΜΠ και της ΠΕΤΑ Α.Ε., στις 5 και 6 Μαΐου 2006, στο Ηράκλειο Κρήτης. Το συνέδριο έγινε στο πλαίσιο μιας μεγάλης πρωτοβουλίας της ΚΕΔΚΕ - της πρώτης που γίνεται από έναν μαζικό κοινωνικό αντιπροσωπευτικό φορέα στη χώρα μας - να διαμορφώσει μια συνεκτική μακροχρόνια στρατηγική για την ανάπτυξη της Κοινωνίας της Πληροφορίας στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Για την επιστημονική τεκμηρίωση της στρατηγικής της και των προτεινόμενων δράσεων καθώς και για την υποστήριξη της εφαρμογής της, η ΚΕΔΚΕ συνεργάζεται με την ερευνητική ομάδα για την «Τεχνολογική, Οικονομική και Στρατηγική Ανάλυση της Κοινωνίας της Πληροφορίας» του Εργαστηρίου Βιομηχανίας και Ενεργειακής Οικονομίας (ΕΒΕΟ) του ΕΜΠ. και με την αναπτυξιακή εταιρεία «Πληροφόρηση Επιμόρφωση Τοπική Ανάπτυξη» (ΠΕΤΑ) Α.Ε. Βασικός σκοπός της ΚΕΔΚΕ ήταν να συμβάλει στον συντονισμό και τη συνέργεια δράσεων που αποβλέπουν στην αξιοποίηση των τεχνολογιών της πληροφορικής και των σύγχρονων επικοινωνιών για την καλύτερη λειτουργία των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, την αναβάθμιση των

αυξημένες ανάγκες και τα αιτήματα των πολιτών, αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογικές δυνατότητες που υπάρχουν σήμερα.

Οι δήμοι επενδύουν στην εξυπηρέτηση του πολίτη και την στήριξη της επιχειρηματικότητας

Το μέχρι τώρα έργο της ελληνικής Αυτοδιοίκησης στην Κοινωνία της Πληροφορίας έχει πλέον μέγεθος, μικρό μεν αλλά ουσιαστικό, μπορεί να έχει κοινωνικό και οικονομικό αντίκρουσμα. Στις 31.12.2005 οι πρωτοβάθμιοι Ο.Τ.Α. είχαν εντάξει έργα κατηγορίας κοινωνίας της πληροφορίας στο τομεακό Ε.Π. «Κοινωνία της Πληροφορίας» και στα Περιφερειακά Ε.Π. του 3ου Κ.Π.Σ., τα οποία υπερέβαιναν τα 200 εκ. €, ενώ

διακυβέρνηση.

➤ 217 Ο.Τ.Α. έχουν ενταγμένα έργα που αφορούν υποδομές ευρυζωνικότητας, με προϋπολογισμό που πλησιάζει τα 100 εκ. €.

Κατά τη διάρκεια των εργασιών έγινε μία κριτική συνόψιση και αξιολόγηση του μέχρι τώρα έργου της Αυτοδιοίκησης στην ΚτΠ από την ΚΕΔΚΕ, δήμους και ΤΕΔΚ. Συγχρόνως κοινή ήταν η εκτίμηση ότι αποτελεί αφετηρία πιο σύνθετων διαβημάτων της, πιο τολμηρών, πιο καλά σχεδιασμένων, συντονισμένων και συστηματικά υλοποιούμενων.

Το Συνέδριο στην ουσία αποτέλεσε το επιστέγασμα της διετούς πορείας που εγκαινίασε η ΚΕΔΚΕ από τον Οκτώβριο του 2004, στο πλαίσιο της συνεργασίας της με την ερευνητική ομάδα για την «Τεχνολογική, Οικονομική και Στρατηγική Ανάλυση της Κοινωνίας της Πληροφορίας» του Εργαστηρίου Βιομηχανικής και Ενεργειακής Οικονομίας (ΕΒΕΟ) του ΕΜΠ και με την αναπτυξιακή εταιρεία «Πληροφόρηση Επιμόρφωση Τοπική Ανάπτυξη ΠΕΤΑ) Α.Ε., προκειμένου να διαμορφωθεί μια επιστημονικά τεκμηριωμένη και εμπειρικά θεμελιωμένη μακροχρόνια στρατηγική για την ανάπτυξη της «ΚτΠ» στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

ηλεκτρονικών υποδομών τους, τον εμπλουτισμό των προσφερόμενων προς τους πολίτες υπηρεσιών, την εξοικείωση των αιρετών, την μαζική κατάρτιση των στελεχών και των δημοτών στη χρήση της πληροφορικής και του Διαδικτύου. Το 80% των συναλλαγών των πολιτών γίνεται σε τοπικό επίπεδο. Άλλωστε, όπως προκύπτει από σχετική διεθνή έρευνα για την «ηλεκτρονική διακυβέρνηση» και το επιβεβαιώνουν τα στατιστικά στοιχεία αιτήσεων προς τα ΚΕΠ, το 80% των συναλλαγών των πολιτών με τη δημόσια διοίκηση λαμβάνουν χώρα σε τοπικό επίπεδο. Αυτό σημαίνει ότι πλέον η Τοπική Αυτοδιοίκηση καλείται να καλύψει με σύγχρονο, λειτουργικό και ποιοτικό τρόπο τις

είχαν πραγματοποιήσει δαπάνες πλέον από 100 εκ. €. Πρακτικά ένα μερίδιο 10% των συνολικών πόρων για έργα ΚτΠ αξιοποιείται από την πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση.

Καταγράφονται ήδη ορισμένες ενδιαφέρουσες ποιοτικές αλλαγές στα χαρακτηριστικά των έργων Ο.Τ.Α. στην Κοινωνία της Πληροφορίας. Ο τόνος πλέον για την Αυτοδιοίκηση δεν δίνεται από τα πολύ μικρά έργα των σχολικών επιτροπών, αλλά από έργα με σημαντική προστιθέμενη αξία για την εξυπηρέτηση του πολίτη, για την υποστήριξη της επιχειρηματικότητας, για την βελτίωση της διοικητικής ικανότητας.

➤ 336 Ο.Τ.Α. έχουν ενταγμένα έργα τα οποία αφορούν ευρυζωνικότητα, ηλεκτρονική

Οι τέσσερις «χώροι» για την αξιοποίηση των τεχνολογιών

Η επιστημονική ομάδα του ΕΒΕΟ του ΕΜΠ εκπόνησε μια λεπτομερή διετή μελέτη (2004-2005) σχετικά με τη χρήση των τεχνολογιών της πληροφορικής και των σύγχρονων επικοινωνιών για τη διεύρυνση των δυνατοτήτων των δήμων και των κοινοτήτων καθώς και για την ενδυνάμωση του ρόλου τους.

Όπως προκύπτει από την εν λόγω μελέτη σε τέσσερις χώρους δραστηριότητας και παρουσίας της Αυτοδιοίκησης μπορεί να συμβάλει η αποτελεσματική και αποδοτική αξιοποίηση των τεχνολογιών:

➤ Στην εξυπηρέτηση των δημοτών και των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην περιοχή ευθύνης του κάθε δήμου με την παροχή σε πραγματικό χρόνο ενός μεγάλου φάσματος αναγκαίων και χρήσιμων ηλεκτρονικών υπηρεσιών. Έτσι μειώνεται ο χρόνος και βελτιώνεται η ποιότητα των συναλλαγών με τον δήμο.

➤ Στη βελτίωση της εσωτερικής λειτουργίας των δήμων, στην καλύτερη χρήση των πόρων και των μέσων που διαθέτουν, στην προώθηση συνεργασιών με άλλους δήμους και φορείς στην Ελλάδα και διεθνώς και στην αναβάθμιση της ποιότητας των αποφάσεων των δημοτικών οργάνων.

➤ Στη διευκόλυνση της συμμετοχής των πολιτών στις αποφάσεις που τους αφορούν και στην ανάπτυξη διαδικασιών δημόσιας διαβούλευσης με κοινωνικούς φορείς και ομάδες πολιτών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

➤ Στην προώθηση της τοπικής ανάπτυξης μέσα από επενδύσεις σε σύγχρονες και δικτυακές υποδομές, ψηφιακό περιεχόμενο και κατάρτιση στη χρήση πληροφορικής και του Διαδικτύου. Διευκολύνεται, έτσι, η προσέλκυση, υποστήριξη, διατήρηση και διασύνδεση επιχειρήσεων στην περιοχή, ενώ υποστηρίζεται η παραμονή μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων στην παραγωγική και οικονομική αλυσίδα, με πολλαπλά οφέλη για την τοπική οικονομία.

Κύριο μέλημα της μελέτης ήταν ο προσδιορισμός των δυνατοτήτων και του φάσματος των υπηρεσιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε σχέση με την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη εισαγωγή και χρήση των τεχνολογιών, με βάση τις διεθνείς πρακτικές, την αξιολόγηση των εμπειριών και των συμπερασμάτων από την ελληνική πραγματικότητα, τη νομοθεσία και την άσκηση πολιτικής. Επίσης έγινε μελέτη των διαδικασιών, οδηγιών και λογισμικού (περιφερειακά και κεντρικά) για τη διασύνδεση και την αξιοποίηση υφιστάμενων συστημάτων και την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Σημείο «κλειδί» αποτελεί ο συντονισμός και η συνεργασία μεταξύ των ενδιαφερόμενων, μέσα από συγκεκριμένες και άμεσες δράσεις. Γι αυτό και αρχή ανάπτυξης των υπηρεσιών για τους πολίτες σε τοπικό επίπεδο αποτελούν οι εξής παραδοχές:

Πρώτον, «δημιουργούμε υπηρεσίες με τρόπο που να είναι προσβάσιμες μέσα από διαφορετικά κανάλια (τηλέφωνο σταθερό και κινητό, διαδίκτυο, ΚΕΠ, διαδραστική τηλεόραση κ.α.)».

Δεύτερον, «η ανάπτυξη εφαρμογών γίνεται μία φορά με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι επαναχρησιμοποιήσιμες».

Ωστόσο οι αρχές και οι προτάσεις που τεκμηριώνονται στη μελέτη αναδεικνύουν την γενικότερη ανάγκη αλλαγής του τρόπου οργάνωσης και διοίκησης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, του δημόσιου τομέα και των επιχειρήσεων, μέσα από ένα οριζόντιο μοντέλο διασύνδεσης, διακίνησης και ροής της πληροφορίας, σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. «Το πόσο αποτελεσματικά αντιλαμβάνεται κανείς και οργανώνεται σε αυτό το νέο μοντέλο θα καθορίσει και την ανάλογη βιωσιμότητα δομών με έντονα περιφερειακή διάσταση και οργάνωση» τονίζεται στη μελέτη.

Οι πρωτοβουλίες που έχει δρομολογήσει η ΚΕΔΚΕ

Με βάση τα αποτελέσματα αυτής της μελέτης και στο πλαίσιο υλοποίησης της στρατηγικής της, η ΚΕΔΚΕ έχει ήδη δρομολογήσει την προώθηση ορισμένων μεγάλων πρωτοβουλιών. Μεταξύ άλλων, η ΚΕΔΚΕ:

➤ Υλοποιεί το έργο «Ενιαίο διαδικτυακό Περιβάλλον ΟΤΑ για Παροχή Υπηρεσιών στον Πολίτη και τις Επιχειρήσεις», το οποίο, μετά από αξιολόγηση, χρηματοδοτείται από το ΕΠ «ΚτΠ» για τη δημιουργία ενός συστήματος που θα υποστηρίζει ηλεκτρονικά και δικτυακά όλες τις υπηρεσίες που παρέχει ένας σύγχρονος δήμος και θα αξιοποιεί τις δυνατότητες του Εθνικού Δικτύου της Δημόσιας Διοίκησης («Σύζευξις»). Το σύστημα αυτό θα διατίθεται ελεύθερα για εγκατάσταση, χρήση και επέκταση από όλους τους δήμους και τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

➤ Υπέβαλε πρόταση - η οποία αξιολογείται - για ένα έργο ανάπτυξης γεωγραφικών πληροφοριακών συστημάτων που είναι απαραίτητα για

την τεκμηριωμένη υποστήριξη της διαδικασίας στρατηγικού σχεδιασμού και τη διαχείριση σημαντικών λειτουργιών και υποδομών των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (πολεοδομία, κυκλοφοριακό, καθαριότητα, δίκτυα υποδομής κ.α.).

➤ Προτείνει, ένα σχέδιο κατάρτισης αιρετών, των υπαλλήλων των δήμων και των δημοτών για τη χρήση της πληροφορικής και του Διαδικτύου. Ειδικότερα, προτείνει την αξιοποίηση των ηλεκτρονικών και δικτυακών υποδομών των δήμων, σχολείων, των ΑΕΙ και των ΤΕΙ για τη μαζική εξοικείωση των πολιτών -και ιδίως εκείνων των κατηγοριών που κινδυνεύουν με ψηφιακό αποκλεισμό- σε κάθε δήμο της χώρας.

➤ Προτείνει τον συντονισμό των ευρυζωνικών υποδομών (οπτικοί δακτύλιοι κ.α.) που δημιουργούνται στις πόλεις και τις περιφέρειες της χώρας με πόρους του ΕΠ «ΚτΠ» για την παροχή αξιόπιστων και φθηνών ευρυζωνικών υπηρεσιών για όλους.

Οι ενότητες των θεμάτων που συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια του συνεδρίου είναι οι εξής:

- Στρατηγική για την ισχυρή παρουσία της Αυτοδιοίκησης στην ΚτΠ: σχεδιασμός και υλοποίηση
- Ηλεκτρονικές υπηρεσίες και πληροφοριακά συστήματα Δήμων
- Προγραμματική Περίοδος 2007-2013: Ε.Σ.Π.Α. και ΚτΠ
- Η εξοικείωση και η εκπαίδευση σε ΤΠΕ των αιρετών, των εργαζομένων στους ΟΤΑ, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών και των πολιτών
- Ανάπτυξη και αξιοποίηση ευρυζωνικών υποδομών και υπηρεσιών
- Σχεδιασμός και υλοποίηση έργων ΤΠΕ στους ΟΤΑ σε συνεργασία με άλλους φορείς

Η Αυτοδιοίκηση επενδύει στην «Κοινωνία της Πληροφορίας»

Μελέτη της ΚΕΔΚΕ για τις δράσεις ανά τομέα έως το 2008

Ως ένα ισχυρό «εργαλείο» για την τοπική ανάπτυξη αντιμετωπίζεται πλέον η «Κοινωνία της Πληροφορίας» από την Τοπική Αυτοδιοίκηση, η οποία δραστηριοποιείται προς την κατεύθυνση της αξιοποίησης των πόρων και του σχεδιασμού του «διαφορετικού» δήμου των επόμενων χρόνων.

Η δημιουργία ευνοϊκού περιβάλλοντος για την τοπική οικονομική ανάπτυξη και επιχειρηματικότητα αρχίζει να γίνεται συνείδηση ότι προϋποθέτει ποιοτικές υπηρεσίες τοπικού επιπέδου. Όπερ σημαίνει βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε πολίτες και επιχειρηματίες, ευέλικτες υπηρεσίες και νέες υπηρεσίες με υποστήριξη από την τοπική αγορά. Ενδεικτικό αυτού του προσανατολισμού είναι το γεγονός της ποιοτικής «στροφής» της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τα έργα που προτείνονται και υλοποιούνται στο πλαίσιο του προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας», όπου από τα μικρά έργα των σχολικών επιτροπών «περνά» σε έργα με σημαντική προστιθέμενη αξία για την υποστήριξη του πολίτη, της επιχειρηματικότητας και της διοικητικής ικανότητας. Σε 336 ανέρχονται οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) με ενταγμένα έργα τα οποία αφορούν ευρυζωνικότητα και ηλεκτρονική διακυβέρνηση ενώ 217 ΟΤΑ έχουν ενταγμένα έργα, που αφορούν υποδομές ευρυζωνικότητας, με προϋπολογισμό περίπου 100 εκ. ευρώ.

Από τα στοιχεία που καλύπτουν έως και το 2005 προκύπτει ότι το 10% των συνολικών πόρων για έργα της ΚτΠ αξιοποιείται από την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος (ΚΕΔΚΕ), σε συνεργασία με την επιστημονική ομάδα του Εργαστηρίου Βιομηχανικής και Ενεργειακής Οικονομίας του ΕΜΠ με επικεφαλής

✓ Σε 336 ανέρχονται οι ΟΤΑ με ενταγμένα έργα τα οποία αφορούν ευρυζωνικότητα και ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ενώ 217 ΟΤΑ έχουν ενταγμένα έργα, που αφορούν υποδομές ευρυζωνικότητας, με προϋπολογισμό περίπου 100 εκ. ευρώ.

✓ Έως το 2005 το 10% των συνολικών πόρων για έργα της ΚτΠ αξιοποιείται από την Τοπική Αυτοδιοίκηση

φορείς, στο πρόγραμμα «ΣΥΖΕΥΞΙΣ», η ανάπτυξη ολοκληρωμένου επιπέδου πληροφοριακής υποδομής τους περίπου 120 δήμους-πρωτεύουσες νομών με πληθυσμό άνω των 20.000 κατοίκων, η ανάπτυξη πλατφόρμας κεντρικά για τη διαχείριση ψηφιακών δεδομένων και η υλοποίηση μέρους της από το 30% των δήμων με πληθυσμό κάτω των 20.000 κατοίκων και η εφαρμογή του πλαισίου διαλειτουργικότητας σε όλους τους δήμους. Προτείνεται επίσης η βελτίωση της αναλογίας Η/Υ ανά 100 υπαλλήλους από 30 σε 50 και η ανάπτυξη ευρυζωνικών δικτύων-υλοποίηση 120 οπτικών δακτυλίων.

Πόρους από την «Κοινωνία της Πληροφορίας» σύμφωνα με τη μελέτη μπορούν να αντλήσει η Τοπική Αυτοδιοίκηση για την ανάπτυξη τηλεπικοινωνιακής υποδομής ευρυζωνικών δικτύων τοπικής πρόσβασης ώστε να διευκολυνθεί η απελευθέρωση της αγοράς και η αύξηση του ανταγωνισμού και παράλληλα να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής των πολιτών, μέσω της εξασφάλισης με ηλεκτρονικό τρόπο ικανοποιητικού επιπέδου υπηρεσιών υγείας, εκπαίδευσης και εμπορικών εφαρμογών. Οι συγκεκριμένες υποδομές πρόσβασης κρίνονται ως αναγκαίες για την αναβάθμιση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων κάθε περιοχής, τη διατήρηση αλλά και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

«Κλειδί» χαρακτηρίζουν οι μελετητές και οι ειδικοί την διαλειτουργικότητα, η οποία θα επιτρέψει τη δημιουργία ευέλικτων συστημάτων και υποδομών με ευρύτερο όφελος. Τα εφαρμοζόμενα πληροφοριακά συστήματα δηλαδή, να επικοινωνούν με ενιαίο και ομοιόμορφο τρόπο με άλλα συστήματα. Η δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης προϊόντων και υπηρεσιών εξάλλου, συμβάλλει και στην καλή χρήση των πόρων.

τον αναπληρωτή καθηγητή κ. Γ. Καλογήρου και με την Αναπτυξιακή Εταιρεία της αυτοδιοίκησης ΠΕΤΑ ΑΕ εκπόνησε ειδική μελέτη που αποτελεί και «κοδικό χάρτη» για το πέρασμα των δήμων στη νέα εποχή.

Η μελέτη, αφορά την περίοδο έως το 2008 και περιλαμβάνει τις δράσεις που θέτει ως προτεραιότητα η τοπική αυτοδιοίκηση ανά τομέα.

Στον τομέα των υποδομών ειδικότερα, προτείνεται: η πρόσβαση όλων των δήμων και των νομικών προσώπων που εποπτεύουν, συνολικά 5.983

Καλές πρακτικές σε δήμους της χώρας και του εξωτερικού

Τον δρόμο δείχνουν ευρωπαϊκοί και όχι μόνο δήμοι που «τρέχουν» εδώ και χρόνια στις λεωφόρους των νέων τεχνολογιών, με πολλαπλά οφέλη για την ανάπτυξη της περιοχής τους και τους ίδιους τους δημότες τους.

Στην πόλη του Ίψουιτς, στην ανατολική περιφέρεια της Αγγλίας, έχει αναπτυχθεί η πρωτοβουλία "Ipswich's IP City", η οποία φέρνει σε επαφή επιχειρήσεις υψηλής τεχνολογίας, επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παροχή νομικών και οικονομικών υπηρεσιών, ερευνητικά ιδρύματα, τοπικούς και κυβερνητικούς φορείς. Στόχος αυτής της πρωτοβουλίας είναι η δημιουργία ενός περιβάλλοντος όπου οι καινοτόμες ιδέες μεταλλάσσονται σε επιτυχημένη τοπική επιχειρηματική δράση.

Πολλές επιχειρηματικές ιδέες και επιχειρήσεις αναπτύχθηκαν από το 2000 έως σήμερα, ενώ έγιναν και επενδύσεις στην περιοχή από διεθνείς, μεγάλες εταιρείες αλλά και από τον σταθερό συνεργάτη του δήμου, που είναι η εταιρεία τηλεπικοινωνιών BT. Η πόλη Καταρρόχα της ισπανικής επαρχίας Βαλένθια, αποφάσισε το 1997 να προσφέρει στους πολίτες της πρόσβαση στα δεδομένα (data) της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Στο πλαίσιο του σχετικού έργου, οι πολίτες της Καταρρόχα μπορούν σήμερα να συναλλάσσονται ηλεκτρονικά με το δήμο σε 24ωρη βάση, 365 ημέρες το χρόνο. Με σαφή και εύκολο τρόπο έχουν τη δυνατότητα πληροφόρησης μεταξύ άλλων για θέματα: ψηφιακά πιστοποιητικά που έχουν πλήρη νομική εγκυρότητα, φορολογικά θέματα, για προσωπικά και οικογενειακά ερωτήματα, ακόμη και ενημερωμένα στοιχεία και δεδομένα από τους εκλογικούς καταλόγους.

Στην Ιαπωνία, σε επίπεδο τοπικής κυβέρνησης εφαρμόζεται κατά βάση η ηλεκτρονική ψηφοφορία. Η πόλη Niimi, στην επαρχία Okayama ήταν ο πρώτος δήμος που εφάρμοσε το μέτρο, το 2002. Στην πόλη Sapporo, στο νησί Χοκκάιντο, διεκπε-

ραιώνει μέσω τηλεφωνικού κέντρου το 80% των αιτημάτων των πολιτών που πριν απευθύνονταν σε υπηρεσίες του δήμου. Η επαρχία Gifu τέλος, στο κέντρο της Ιαπωνίας, εφαρμόζοντας ειδικό πρόγραμμα «Ψηφιοποίηση των δήμων» παρέχει ηλεκτρονικές υπηρεσίες μέσω των δήμων, όπως διαχείριση τεκμηρίωσης με ηλεκτρονικό τρόπο, ηλεκτρονικές αιτήσεις και ηλεκτρονικές προμήθειες.

Στην Ιταλία, ο δήμος της Μπολόνια έχει αναπτύξει τα τελευταία χρόνια εξειδικευμένο πρόγραμμα ενεργοποίησης του πολίτη και συμμετοχής στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων της καθημερινής λειτουργίας του δήμου. Στη δημοτική ιστοσε-

λίδα δημοσιοποιούνται τα επίσημα έγγραφα που αφορούν τη λειτουργία και τις υπηρεσίες του δήμου. Παράλληλα, μέσα από ηλεκτρονικά φόρουμ επικοινωνίας, οι πολίτες μπορούν να εκφράσουν τις απόψεις τους και να αξιολογούν τις δράσεις της δημοτικής αρχής. Αντικείμενο ηλεκτρονικού διαλόγου αποτέλεσε μεταξύ άλλων το κυκλοφοριακό πρόβλημα στη Μπολόνια, με μεγάλη ανταπόκριση από μέρος των πολιτών.

Στην Ελλάδα, ως θετικές δράσεις καταγράφονται εκείνες που αναπτύσσουν οι δήμοι Αθηναίων και Τοπείου Ξάνθης, οι οποίοι παρέχουν μέσω των ιστοσελίδων τους στους πολίτες τη δυνατότητα εγγραφής ενημέρωσης για θέματα του δήμου. Με λεπτομερείς πληροφορίες για τη διαδικασία σχετικά με την προσκόμιση δικαιολογητικών και απόκτηση αδειών, κατάλογο της πόλης και ειδήσεις για πολιτιστικά και αθλητικά θέματα.

Στον δήμο Αμαρουσίου έγινε η πρώτη εφαρμογή

ηλεκτρονικής ψηφοφορίας στο πλαίσιο του προγράμματος «Νέες Τεχνολογίες» ενώ και στον δήμο Ψυχικού υλοποιείται ευρωπαϊκό πρόγραμμα αναβάθμισης των παρεχόμενων υπηρεσιών στους δημότες. ■

Η συμμετοχή της ΤΑ, στο ΕΠ ΚτΠ και ΠΕΠ του Γ΄ ΚΠΣ:

Περιγραφή	σύνολο προϋπολογισμού (χιλιάδες ευρώ)
Ένταγμένα στο ΕΠ της ΚτΠ και ΠΕΠ με φορείς λειτουργίας οργανισμούς της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης (ΚΕΠ, εξυπηρέτηση του πολίτη, πολιτισμός, καινοτόμα, κλπ)	130.600
Ένταγμένα στο ΕΠ της ΚτΠ και ΠΕΠ με φορείς λειτουργίας οργανισμούς σχολεία, σχολικές επιτροπές, βιβλιοθήκες κλπ.	71.700
Υπό ένταξη έργα στο ΕΠ της ΚτΠ (ευρυζωνικά και εξυπηρέτηση του πολίτη) με φορείς λειτουργίας οργανισμούς της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης	100.000
Νέα προτεινόμενα έργα στο υπόλοιπο του ΕΠ της ΚτΠ για την πρωτοβάθμια τοπική αυτοδιοίκηση	121.500

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Η προώθηση των ΤΠΕ κεντρικό προγραμματικό ζήτημα για την ΤΑ

Η προώθηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης πλέον επιβάλλεται να αποτελέσει κεντρικό προγραμματικό ζήτημα - το οποίο και πρέπει να ενστερνιστούν όλοι οι συνδυασμοί των επικείμενων δημοτικών εκλογών, θέτοντάς το σε πρώτη προτεραιότητα στα προγράμματά τους. Έτσι θα ισχυροποιηθούν οι δήμοι, θα δυναμώσει η σχέση της Αυτοδιοίκησης με τους πολίτες, θα στηριχθεί η τοπική ανάπτυξη, θα αποκτήσει η Αυτοδιοίκηση κοινό βηματισμό με τη νέα γενιά και θα δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας.

Αυτό αποτελεί χαρακτηριστικό συμπέρασμα των εργασιών του Διεθνούς Συνεδρίου στο οποίο συμμετείχαν με παρουσιάσεις και παρεμβάσεις έλληνες και ξένοι εμπειρογνώμονες και ειδικοί αναλυτές, οι αρμόδιοι κυβερνητικοί παράγοντες, εκπρόσωποι κομμάτων και μαζικών φορέων και της ελληνικής βουλής, αιρετοί και στελέχη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Στα συμπεράσματα του Συνεδρίου καταγράφονται τα εξής:

1. Η ΚΕΔΚΕ είναι ο πρώτος μαζικός κοινωνικός αντιπροσωπευτικός φορέας που θεμελιώνει μια δική του αυτοτελή στρατηγική για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι τεχνολογίες της πληροφορικής και των σύγχρονων επικοινωνιών. Η συγκυρία της εξέλιξης του Γ'ΚΠΣ (και ειδικότερα

του Επιχειρησιακού Προγράμματος για την Κοινωνία της Πληροφορίας) και των επερχόμενων δημοτικών εκλογών είναι κατάλληλη για την ανάδειξη στη δημόσια συζήτηση του θέματος της ισχυρής παρουσίας των δήμων στην Κοινωνία της Πληροφορίας στη χώρα μας. Διατυπώθηκε η έκκληση προς όλους τους συνδυασμούς που θα συμμετάσχουν στις επερχόμενες δημοτικές εκλογές να θέσουν σε πρώτη προτεραιότητα στα προεκλογικά τους προγράμματα το θέμα της αξιοποίησης των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ). Το Συνέδριο έδωσε τη δυνατότητα καταγραφής, αξιολόγησης και κεφαλαιοποίησης των έως σήμερα πεπραγμένων. Η μεγάλη συμμετοχή εισηγητών από πολλές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από τις ΗΠΑ έδωσε την ευκαιρία γόνιμης ανταλλαγής εμπειριών.

2. Διαπιστώθηκε, ότι παρά τις σημαντικές υστερήσεις και τις σοβαρές δυσκολίες, διάφοροι φορείς της αυτοδιοίκησης έχουν αναλάβει ήδη αξιόλογες πρωτοβουλίες. Αυτό που χρειάζεται σήμερα είναι η επιτάχυνση των ρυθμών, η μεγαλύτερη συνειδητοποίηση των πραγματικών δυνατοτήτων που προσφέρουν οι ΤΠΕ για:

- τη βελτίωση της δουλειάς των δήμων, της λειτουργίας τους και των αποφάσεών τους,
- για την καλύτερη εξυπηρέτηση των δημοτών και των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην περιοχή κάθε δήμου,
- για τη μεγαλύτερη εμπλοκή των δημοτών στα τοπικά δρώμενα και στην ενδυνάμωση ρόλου τους στη

διαμόρφωση και τον έλεγχο των αποφάσεων που τους αφορούν, και τέλος

- στην τοπική ανάπτυξη με τη διαμόρφωση νέων ευκαιριών για την προώθηση δραστηριοτήτων και επιχειρηματικών πρωτοβουλιών σε κάθε τόπο και τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης με τη δημιουργική αξιοποίηση ιδίως των νέων ανθρώπων που μπορούν, έτσι, να μένουν στον τόπο τους, να προσφέρουν δημιουργικά, χωρίς να χάσουν την επαφή τους με τις σύγχρονες τεχνολογικές και άλλες εξελίξεις.

3. Απ'όλους επισημάνθηκε με έμφαση ότι η Τεχνολογία είναι το μέσο και όχι αυτοσκοπός. Η Κοινωνία της Πληροφορίας είναι πρώτα και πάνω απ'όλα Κοινωνία. Δεν είναι κουτιά και λογισμικό που απλώς τα «φυτεύουμε» στον δήμο. Δεν είναι απλό άθροισμα έργων. Είναι πάνω απ'όλα ανθρώπινα δίκτυα. Όμως, ο τρόπος χρήσης των ΤΠΕ μετράει. Ο χρήστης της τεχνολογίας (δημότης, επιχείρηση, τοπικός φορέας, εργαζόμενος στον δήμο, αιρετός) μετράει, πρέπει να βρίσκεται στο επίκεντρο μιας στρατηγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ. Όλα τα άλλα έπονται.

4. Η ανάπτυξη των ΤΠΕ δημιουργεί ευκαιρίες και διευρύνει δυνατότητες, αλλά μπορεί να προκαλέσει και αποκλεισμούς. Χρειάζονται ειδικά μέτρα πολιτικής για την αποφυγή του ψηφιακού αποκλεισμού, που έχει μεγάλες αρνητικές επιπτώσεις για την εξέλιξη μιας περιοχής, μιας χώρας τόσο με όρους ανταγωνιστικότητας όσο και με όρους κοινωνικής συνοχής.

5. Το ζήτημα της αποδοτικής και αποτελεσματικής υλοποίησης έργων, δράσεων και συναφών πρωτοβουλιών είναι καθοριστικής σημασίας για την επιτυχία οποιασδήποτε στρατηγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ. Απαιτείται μια καλά μελετημένη και δομημένη στρατηγική μετάβασης από τη σημερινή κατάσταση στην επιδιωκόμενη, ενός ηλεκτρονικού δήμου, που θα πρέπει να εφαρμοστεί με επιμονή και συνεχή έμπρακτη δέσμευση όλων των ενδιαφερομένων. Το ζητούμενο είναι: η βελτίωση της λειτουργίας των δήμων, η ανάπτυξη της συμμετοχής των πολιτών και η τοπική οικονομική ανάπτυξη, για τα οποία οι ΤΠΕ αποτελούν βασικό μέσο. Επομένως, η ηλεκτρονική διακυβέρνηση είναι ουσιαστικά αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη διακυβέρνηση. Η ηλεκτρονική δημοκρατία είναι πρώτα απ'όλα αναβαθμισμένη δημοκρατία.

6. Στη χώρα μας, αλλά και αλλού, διαπιστώνεται μια σημαντική αναντιστοιχία στρατηγικών επιδιώξεων και μηχανισμών και κουλτούρας υλοποίησης. Η ανάπτυξη της Κοινωνίας της Πληροφορίας απαιτεί ισχυρό συντονισμό με αποκεντρωμένη υλοποίηση. Όμως, πολλές φορές λείπουν οι κρίκοι στην αλυσίδα που εκτείνεται από τη σύλληψη ενός έργου ή μιας δράσης της ΚτΠ μέχρι την ουσιαστική αξιοποίηση των ΤΠΕ για την αποτελεσματική παροχή βιώσιμων

υπηρεσιών. Στην περίπτωση των δήμων, η ΚΕΔΚΕ δεν υποκαθιστά τους δήμους, που πρέπει οι ίδιοι με δική τους προσπάθεια να προωθήσουν την ανάπτυξη της εφαρμογής των ΤΠΕ. Όμως, η ΚΕΔΚΕ μπορεί να δράσει ως καταλύτης, ως ενεργοποιητικός και κινητοποιητικός μηχανισμός, ως συντονιστής και διαμορφωτής συνεργειών, ως δημιουργός ενός συστήματος υποστήριξης, ως φορέας κωδικοποίησης εμπειριών και μεταφοράς τεχνογνωσίας.

Προς αυτή την κατεύθυνση η Μονάδα Υποστήριξης των Ο.Τ.Α. για έργα της Κοινωνίας της Πληροφορίας που συγκροτείται σε συνεργασία ΚΕΔΚΕ και Π.Ε.Τ.Α. Α.Ε. καλείται να καλύψει σημαντικές και επείγουσες ανάγκες, αναλαμβάνοντας ένα κρίσιμο ρόλο.

7. Στο πλαίσιο του ρόλου της ΚΕΔΚΕ διατυπώθηκαν ορισμένες χρήσιμες προτάσεις:

- Να συγκροτηθούν μονιμότερες επιτροπές από στελέχη διαφορετικών δήμων που συμμετέχουν στην υλοποίηση ομοειδών έργων για την ανταλλαγή εμπειριών και την από κοινού επίλυση προβλημάτων που ανακύπτουν στην πορεία της υλοποίησης και λειτουργίας (ανθρώπινα δίκτυα εκμάθησης και συνεργασίας).
- Να υιοθετηθεί η σύγχρονη μέθοδος συνδυασμού μεταφοράς καλών πρακτικών με επιτόπια συνεργασία με φορείς επιτυχούς υλοποίησης παρόμοιων έργων στον ευρωπαϊκό και τον διεθνή χώρο (bench learning).

- Να συγκροτηθεί με πρωτοβουλία της ΚΕΔΚΕ ένα σύστημα τεχνικής υποστήριξης προς τους μικρότερους δήμους με τη διάθεση ειδικών στην οργάνωση και τη διαχείριση έργων ΤΠΕ σε συνδυασμό με τη δημιουργία αντίστοιχων εργαλείων-οδηγών πρακτικής εφαρμογής (toolkits).

- Να συγκροτηθούν Κέντρα Μετασχηματισμού Λειτουργιών και Διαδικασιών με την αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών σε περιφερειακό επίπεδο και να προταθεί η χρηματοδότησή τους από το Δ' ΚΠΣ.

8. Κλειδί στην επιτυχή υλοποίηση έργων της Κοινωνίας της Πληροφορίας είναι η συνειδητοποίηση του γεγονότος ότι τα έργα των ΤΠΕ διαφέρουν από τα συμβατικά δημόσια έργα υποδομής, καθώς απαιτούν την έγκαιρη και συνεχή εμπλοκή των χρηστών τους και δεν μπορούν να αφεθούν στους αναδόχους.

9. Ο τρόπος ανάπτυξης της χρήσης των ΤΠΕ μετράει. Η αποτίμηση της υφιστάμενης κατάστασης στοιχειοθετεί την ανάγκη για ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης των ΤΠΕ στη ΤΑ. Ένα μοντέλο αρχιτεκτονικής για την Ανάπτυξη εφαρμογών και υπηρεσιών που αξιοποιεί την εμπειρία, χρησιμοποιεί υπάρχουσες υποδομές και διαμορφώνει δυνατότητες βιώσιμης ανάπτυξης των ΤΠΕ στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Το νέο μοντέλο ανάπτυξης των ΤΠΕ στη ΤΑ πρέπει να λαμβάνει υπόψη την διαφοροποίηση των Δήμων ανάλογα: με το μέγεθος (πληθυσμό), την έκταση, τον αριθμό δημοτικών διαμερισμάτων, τα ιδιαίτερα γεωγραφικά χαρακτηριστικά, και την κύρια οικονομική δραστηριότητα και το γεγονός ότι υπάρχουν πολλοί μικροί δήμοι - 930 - που έχουν πληθυσμό κάτω των 20.000 κατοίκων

Βασικές αρχές σχεδιασμού του μοντέλου αρχιτεκτονικής είναι:

- Χρήση Ανοικτών προτύπων και Ελεύθερου Λογισμικού - Ανοιχτού κώδικα
- Ανάπτυξη εφαρμογών μια φορά κατά τέτοιο τρόπο

ώστε να είναι επαναχρησιμοποιήσιμες βάσει του μοντέλου ανάπτυξης "ανάπτυξη μια φορά για πολλές χρήσεις" "build once, use many times".

- Υλοποίηση υπηρεσιών για πρόσβαση από πολλαπλά κανάλια (τηλέφωνο σταθερό και κινητό, διαδραστική τηλεόραση, διαδίκτυο) και πολλαπλές θέσεις (σπίτι, γραφείο, infoiosks, ΚΕΠ)

- Έμφαση στη διαλειτουργικότητα - για διασύνδεση ΟΤΑ μεταξύ τους και με την περιφερειακή και την κεντρική κυβέρνηση με την χρήση το εθνικού πλαισίου διαλειτουργικότητας.

10. Η αξιοποίηση των ΤΠΕ απαιτεί συνεχή και έμπρακτη δέσμευση στο επίπεδο του δημάρχου και του δημοτικού συμβουλίου. Στη διάρκεια του Συνεδρίου προτάθηκε, να αναλάβει η ΚΕΔΚΕ μια σημαντική καμπάνια ευαισθητοποίησης των δημάρχων για την αναγκαιότητα και τα πρακτικά οφέλη που μπορεί να έχει ο δήμος τους, καθώς και τις βασικές προϋποθέσεις υλοποίησης και λειτουργίας ενός έργου ΤΠΕ. Επίσης, τονίστηκε ότι θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη από τις δημοτικές ηγεσίες ότι το κόστος αγοράς ενός συστήματος (εξοπλισμός και λογισμικό) είναι μόνο ένα μέρος του συνολικού κόστους του έργου στον κύκλο ζωής του, καθώς, απαιτείται να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη και το κόστος λειτουργίας, συντήρησης και αναβάθμισης του και να γίνονται ανάλογες προβλέψεις για να μην απαξιώνονται σημαντικές και απολύτως χρήσιμες επενδύσεις στον τομέα των τεχνολογιών της πληροφορικής και των επικοινωνιών.

11. Η κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού στις ΤΠΕ αποτελεί καθοριστική προϋπόθεση για την ανάπτυξη της Κοινωνίας της Πληροφορίας στους δήμους. Αφορά άμεσα τους αρετούς, που δεν χρειάζεται να γίνουν ειδικοί επιστήμονες της πληροφορικής και των επικοινωνιών, αλλά να συνειδητοποιήσουν την αναγκαιότητά τους και να εμπιστευθούν σε νέους ανθρώπους την προώθησή τους. Ταυτόχρονα, οι υπάλληλοι των δήμων πρέπει να γίνουν καλοί χρήστες και να χρησιμοποιούν τις τεχνολογίες στην καθημερινή δουλειά τους. Οι δημότες πρέπει να διευκολυνθούν στο να γίνουν απαιτητικοί χρήστες και οι πληροφοριακά ανυποψίαστοι ή/και τεχνοφοβικοί πολίτες απλοί χρήστες. Για την κατάρτιση, προτείνεται ένα σχέδιο κατάρτισης των αρετών, των υπαλλήλων των δήμων και των δημοτών για τη χρήση της πληροφορικής και του Διαδικτύου. Ειδικότερα, προτείνεται η αξιοποίηση των υφιστάμενων ηλεκτρονικών και δικτυακών υποδομών των δήμων, των σχολείων, των ΑΕΙ και των ΤΕΙ (ΕΔΕΤ, πανεπιστημιακά δίκτυα, Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο, εργαστήρια πληροφορικής κ.α.) για τη μαζική εξοικείωση των πολιτών- και ιδίως εκείνων των κατηγοριών που κινδυνεύουν με ψηφιακό αποκλεισμό- σε κάθε δήμο της χώρας.

Προς αυτή την κατεύθυνση είναι σημαντική η πρωτοβουλία της ΚΕΔΚΕ, μετά από την θετική ανταπόκριση της Ειδικής Γραμματείας της ΚτΠ, να προτείνει ένα ευρύ Πρόγραμμα Κατάρτισης στις ΤΠΕ με την ευθύνη του Ινστιτούτου Τοπικής Αυτοδιοίκησης, το οποίο θα συγχρηματοδοτηθεί από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΚτΠ»

Συμβολή στην κατάρτιση των αρετών στα ζητήματα της Κοινωνίας της Πληροφορίας αποτέλεσαν και τα συνδιοργανωμένα από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και την ΚΕΔΚΕ σεμινάρια που πραγματοποιήθηκαν στις Περιφέρειες και θα επαναληφθούν μετά τις εκλογές του Οκτωβρίου.

12. Η ανάπτυξη ευρυζωνικών υποδομών και υπηρεσιών αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξη της Κοινωνίας της Πληροφορίας και ιδίως στην περιφέρεια και βεβαίως στις πιο απομακρυσμένες περιοχές. Αποτελούν τις σύγχρονες υποδομές, που δεν περιορίζονται στην παροχή φθηνού, γρήγορου και διαρκώς διαθέσιμου Ίντερνετ, αλλά και στη δυνατότητα παροχής προωθημένων σύγχρονων υπηρεσιών που πολλές από τις οποίες βρίσκονται ακόμη σε φάση ανάπτυξης και εξέλιξης. Στο Συνέδριο παρουσιάστηκε η εξέλιξη μιας σειράς από έργα μητροπολιτικών οπτικών δακτυλίων και τοπικών ασυρμάτων δικτύων που υλοποιούνται ή/και λειτουργούν σε ευρωπαϊκούς δήμους και δήμους στη χώρα μας. Συζητήθηκαν εναλλακτικά σχήματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης της ευρυζωνικής υποδομής, ώστε να αξιοποιηθούν με τον αποδοτικότερο και αποτελεσματικότερο τρόπο οι υποδομές αυτές.

13. Στο Συνέδριο συζητήθηκαν ειδικότερα οι προϋποθέσεις για την ανάπτυξη έργων ΤΠΕ μέσω συνεργασιών των δήμων, αλλά και συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και διατυπώθηκαν συγκεκριμένες ιδέες και μοντέλα συνεργασίας.

14. Εκφράστηκε η θέληση της ΚΕΔΚΕ να αναλάβει άμεσα- μέσω των προτάσεων που έχει κάνει- η αυτοδιοίκηση μεγαλύτερες ευθές στην αξιοποίηση πόρων του Γ' ΚΠΣ για να μην χαθούν πόροι και να συμμετάσχει ενεργά στον σχεδιασμό αλλά και την υλοποίηση του Δ' ΚΠΣ.

Για την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013 έχουν κατατεθεί προς τους φορείς σχεδιασμού και είναι σε δημόσιο διαβούλευση οι βασικές προτάσεις της ΚΕΔΚΕ οι οποίες αφορούν τα ζητήματα της Κοινωνίας της Πληροφορίας και της Βελτίωσης της Διοικητικής Ικανότητας. Στα πεδία της «Ψηφιακής Σύγκλισης» και της «Βελτίωσης της Διοικητικής Ικανότητας» η ΚΕΔΚΕ έχει προτείνει, για τα έργα της Αυτοδιοίκησης, την συγκρότηση και λειτουργία Ενδιαμέσων Φορέων Διαχείρισης, από την ίδια την Αυτοδιοίκηση, ενώ τους ρόλους των φορέων υλοποίησης θα επωμιστούν οι Ο.Τ.Α., άλλοι φορείς της Αυτοδιοίκησης και συμπράξεις τους.

15. Η Κοινωνία της Πληροφορίας απαιτεί πάνω από όλα κινητοποίηση της κοινωνίας. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να αξιοποιηθεί ο ψηφιακός εθελοντισμός, που ήδη αναπτύσσεται στις χώρες μας και όπως παρουσιάστηκε στο Συνέδριο έχει συμβάλει ιδιαίτερα σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες όπως π.χ. στην ανάπτυξη ασύρματων δικτύων πόλης.

16. Η τοπική αυτοδιοίκηση, ως ο πιο κοντινός στον πολίτη θεσμός, μπορεί και πρέπει να έχει τον βασικότερο ρόλο στην προώθηση και διάχυση των τεχνολογιών στην τοπική κοινωνία. Με δεδομένες και τις πρακτικές αδυναμίες πολλών Ο.Τ.Α. να ανταποκριθούν, λόγω μεγέθους και στελέχωσης της πλειοψηφίας τους, ο ρόλος της ΚΕΔΚΕ στον σχεδιασμό, τον συντονισμό, την υποστήριξη της υλοποίησης των έργων ΚτΠ και την διάχυση των ΤΠΕ, είναι κεντρικής σημασίας και αποφασιστικός. Η ΚΕΔΚΕ πρέπει να συνεχίσει και να διευρύνει την έως σήμερα προσπάθειά της, ώστε η αυτοδιοίκηση στη χώρα μας να μπορέσει να εκπληρώσει αυτήν την βασική για την πρόοδο και ανάπτυξη αποστολή της. ■